

ZATWIERDZAM:

Adam Nowak

/podpisano elektronicznie/

**Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027**

**Protokół
z IV posiedzenia Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny
dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
19 września 2025 r.
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

IV posiedzenie Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 otworzył o godz. 10:00 **wiceminister Adam Nowak** – Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego PS WPR, Podsekretarz Stanu w MRiRW. Powitał zgromadzonych, otwierając posiedzenie zwołane w imieniu Przewodniczącego Komitetu – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana Stefana Krajewskiego. Szczególne słowa powitania skierował do członkiń i członków Komitetu Monitorującego, ich zastępców, obserwatorów, zaproszonych gości oraz przedstawicieli Komisji Europejskiej – pani Małgorzaty Nikiel-Lambert i pana Mariusza Lęgowskiego. Poinformował, że posiedzenie jest nagrywane w celu wiernego odzwierciedlenia dyskusji i przygotowania protokołu, a następnie przedstawił klauzulę informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych. Podał, że projekt porządku obrad wraz z zaproszeniem, projektami uchwał i szczegółową agendą zostały przekazane członkom Komitetu w terminie regulaminowym – 5 września br. Wyjaśnił, że zgodnie z regulaminem Komitetu kworum jest zapewnione, gdy uczestniczy co najmniej jedna trzecia członków Komitetu lub ich zastępców z prawem głosu.

Pan **Paweł Ściański** – Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, poinformował, że na posiedzeniu zarejestrowało się 35 uczestników z prawem głosu, co oznacza zapewnienie kworum.

Wiceminister Adam Nowak stwierdził formalnie, że Komitet posiada kworum do podejmowania decyzji. Przypomniął, że porządek obrad przewiduje osiem projektów uchwał. Wskazał na zmiany osobowe w składzie przedstawicieli instytucji i powitał nowych członków oraz zastępców członków Komitetu. Zapowiedział rozpatrzenie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu pracy Komitetu oraz siedmiu projektów uchwał – pięciu dotyczących zmian Planu Strategicznego PS WPR oraz dwóch dotyczących kryteriów wyboru operacji. Poinformował, że na rozpatrzenie każdej z uchwał przewidziano około 20 minut, przy czym czas dyskusji może być różny. Dodał, że w trakcie posiedzenia zostaną przedstawione informacje o stanie wdrażania Planu Strategicznego oraz o Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Plus (KSOW+). Przedstawił dodatkowy projekt uchwały nr 128 dotyczący kryteriów wyboru operacji dla interwencji I.13.5 „Współpraca Grup Operacyjnych EPI (Europejskie Partnerstwo

Innowacyjne w rolnictwie)”, który wpłynął do członków Komitetu 15 września 2025 r., i zaproponował jego włączenie do porządku obrad.

W głosowaniu nad rozszerzeniem porządku obrad 38 osób było „za”, 2 osoby wstrzymały się od głosu, 2 osoby były „przeciw”. Komitet przyjął rozszerzenie porządku obrad. Następnie Komitet przyjął pełny, rozszerzony porządek obrad przy jednym głosie wstrzymującym się.

Wiceminister Adam Nowak podziękował za decyzje, wyjaśnił powody późniejszego przekazania dokumentów i przeprosił za niedogodności w tym zakresie. Poinformował, że z uwagi na obowiązki służbowe w godz. 10:50–12:00 przewodniczenie posiedzeniu przekaze sekretarzowi Komitetu – dyrektorowi Pawłowi Ściańskiemu. Zapowiedział zakończenie obrad około godz. 15:00.

Uchwała nr 120 – w sprawie zmiany Regulaminu Komitetu Monitorującego PS WPR 2023–2027

Wiceminister Adam Nowak przypomniał, że do zmiany Regulaminu wymagane jest co najmniej 3/5 głosów członków Komitetu obecnych na posiedzeniu. Podał, że obecnie uczestniczy już 41 członków, co oznacza, że za przyjęciem uchwały powinny zagłosować co najmniej 24 osoby. Przedstawił proponowaną zmianę polegającą na modyfikacji źródła finansowania działalności Komitetu – z dotychczasowych środków pomocy technicznej PROW 2014–2020 na środki pomocy technicznej PS WPR 2023–2027 – i zwrócił się do przedstawicieli Komisji Europejskiej o ewentualne uwagi.

Pan **Mariusz Lęgowski** – przedstawiciel Komisji Europejskiej – oświadczył, że kwestie te leżą w gestii kraju członkowskiego na podstawie art. 125 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące funduszy europejskich i Komisja Europejska nie zgłasza uwag.

Wobec braku pytań przeprowadzono głosowanie. Za przyjęciem uchwały nr 120 głosowało 40 osób, nikt nie wstrzymał się od głosu i nikt nie był przeciwny. Komitet Monitorujący jednogłośnie przyjął uchwałę.

Uchwała nr 121 – w sprawie zmian w Planie Strategicznym PS WPR 2023–2027 w rozdziale 3 „Spójność strategii i komplementarność” (podrozdział 3.10 Warunkowość, pkt 3.10.1.1 Norma GAEC 1) oraz w rozdziale 4 „Elementy wspólne dla różnych interwencji” (podrozdział 4.1 Definicje oraz minimalne wymagania, pkt 4.1.2.4 Trwałe użytki zielone).

Wiceminister Adam Nowak przedstawił projekt, wskazując, że celem jest dostosowanie do procedowanej zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115 – tzw. pakietu uproszczeniowego WPR – i poprosił o prezentację szczegółów.

Pani **Kamila Błachowicz-Białek** – Zastępca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich – poinformowała, że proponowane zmiany obejmują dostosowanie poziomu wskaźnika trwałych użytków zielonych w normie GAEC 1 z 5% do 10% (w uchwale proponuje się odejście od wartości liczbowych na rzecz zapisu odsyłającego do przepisów unijnych), oraz wydłużenie okresu, po którym grunt orny, na którym

deklarowane są trawy lub inne zielne rośliny pastewne zostaje przekwalifikowany na TUZ z 5 lat do 7 lat. Podkreśliła, że wejście w życie zależy od przyjęcia pakietu na poziomie UE.

Pani **Sylwia Gawrońska** – przedstawicielka Ministerstwa Klimatu i Środowiska (GDOŚ) – oceniła propozycje jako kontrowersyjne i mogące pogorszyć realizację celów środowiskowych, retencję wodną i stan gleb oraz spowolnić powstawanie nowych TUZ. Zaproponowała pozostawienie dotychczasowego brzmienia i powiązanie zmian z przyjęciem pakietu przez Parlament Europejski.

Pani **Dorota Metera** – Koalicja Żywa Ziemia – zapytała o symulacje pokazujące potencjalną skalę zaorywania TUZ w perspektywie do pięciu lat oraz o spójność definicji z ustawą w kontekście corocznych zmian użytkowania.

Pan **Ryszard Kleinsmidt** – przedstawiciel samorządu rolniczego – wyraził poparcie, wskazując, że dotychczasowe przepisy nadmiernie ograniczały gospodarowanie i prowadziły do nakładania na rolników sankcji.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** – Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich – sprzeciwił się uchwale, podkreślając długofalowe skutki dla gospodarki wodnej i interesu publicznego oraz niewłaściwy moment procedowania wobec trwających prac UE.

Pan **Hubert Piórkowski** – ITP PIB – zwrócił uwagę na znaczenie TUZ dla bioróżnorodności, obiegu węgla i retencji oraz wskazał na możliwe negatywne skutki wydłużenia okresu kwalifikacji.

Pani **Justyna Zwolińska** – Koalicja Żywa Ziemia – oceniła, że projekt jest niekorzystny z punktu widzenia interesu publicznego, a problemy administracyjne nie powinny być rozwiązywane zmianą definicji TUZ. Wskazała na funkcję TUZ jako dobra publicznego i zapytała o źródło przyjętej definicji oraz rzeczywisty zakres trudności interpretacyjnych.

Pani **Urszula Sołtysiak** – Polska Izba Żywności Ekologicznej – przypomniała przyrodniczo-gleboznawczą definicję TUZ i zapytała o relację proponowanego zapisu do klasycznego ujęcia.

Pan **Jacek Zarzecki** – Polska Platforma Zrównoważonej Wołowiny – poparł zmiany, wskazując, że definicja traw i zielnych roślin pastewnych nie obejmuje kukurydzy ani bobiku oraz że wydłużenie okresu do 7 lat jest neutralne środowiskowo.

Pan **Jerzy Wierzbicki** – przedstawiciel branżowych związków wskazany przez Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych – podkreślił konieczność zachowania równowagi między celami środowiskowymi, a dochodowością gospodarstw.

Pan **Antoni Konopka** – przedstawiciel samorządu województw – wskazał, że stabilność użytków zielonych ogranicza degradację gleb przy nawalnych deszczach i poparł zmiany.

Pan **Tomasz Figurski** – Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich – wyjaśnił, że projekt nie zmienia istoty definicji TUZ w prawie unijnym, a dotyczy wyłącznie parametru czasu – wydłużenia z 5 lat do 7 lat, po którym system automatycznie kwalifikuje grunt orny, na którym deklarowane były trawy lub inne zielne rośliny pastewne, jako TUZ. Wydłużenie ma zmniejszyć presję na zmianę użytkowania w piątym roku i dłużej utrzymać praktyki zbliżone do TUZ.

Pani **Kamila Błachowicz-Białek** doprecyzowała, że zmiana nie działa wstecz i dotyczy nowych przypadków; przypomniała mechanizm GAEC 1 monitorujący udział TUZ na gruntach deklarowanych do płatności i wskazała, że różnica względem wskaźnika referencyjnego maleje.

Dyrektor **Paweł Ściański** podkreślił warunkowy charakter uchwały oraz potrzebę uruchomienia Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (SOOŚ).

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – poprosił o wyraźne zaznaczenie, że Komitet opiniuje propozycję przed finalizacją pakietu UE, z gotowością do dostosowania projektu po przyjęciu przepisów.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** poprosił o deklarację, że zmiana nie zmniejszy powierzchni TUZ, oraz ponowił postulat przedstawiania projektów po przeprowadzeniu SOOŚ i oceny skutków regulacji. Dyrektor **Paweł Ściański** wyjaśnił sekwencję procedur i transparentność dalszych prac.

Po zakończeniu dyskusji przeprowadzono głosowanie. Za przyjęciem uchwały nr 121 głosowało 21 osób, przeciw 3 osoby, wstrzymało się 13 osób. Stwierdzono, że uchwała została przyjęta zwykłą większością.

Uchwała nr 122 – w sprawie zmian w zakresie wdrożenia nowej interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznej I.8.12 „Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych na gruntach użytkowanych rolniczo”.

Wiceminister Adam Nowak zapowiedział projekt dotyczący nowej interwencji rekompensującej koszty i utracone dochody wynikające z realizacji normy GAEC 2 oraz tworzącej możliwość wsparcia konwersji gruntów ornych na użytki zielone na obszarach objętych GAEC 2, i przekazał głos do prezentacji.

Pani **Elżbieta Budka** – Zastępca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich – wyjaśniła, że po uzgodnieniu przez państwa członkowskie projektu, tzw. omnibusu możliwe staje się finansowanie spełniania wymogów normy GAEC 2. Poinformowała, że zgodnie z propozycją interwencja będzie składała się z trzech wariantów: Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych na trwałych użytkach zielonych (wariant 1), Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych na gruntach ornych (wariant 2) oraz Przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone (wariant 3). Warianty 1 i 2 odwzorowują wymogi GAEC 2, a zobowiązania w ramach tych wariantów będą roczne. Stawka w wariantcie 1. wynosi 581 zł/ha/rok przy planowanej powierzchni około 223 tys. ha/rok. W wariantcie 2. stawka wynosi 627 zł/ha/rok, przy planowanej powierzchni 32 tys. ha/rok. W wariantcie 3 przewidziano pięcioletnie zobowiązanie z najwyższą stawką 2 387 zł/ha/rok, co ma stanowić silny bodziec do podejmowania najbardziej ambitnych zobowiązań polegających na przekształcaniu gruntów ornych w użytki zielone. Łączna planowana powierzchnia dla całej interwencji wynosi około 257 tys. ha rocznie, a planowany budżet - 34 mln euro rocznie.

Dyrektor **Paweł Ściański** doprecyzował, że uchwała ma charakter warunkowy i jej zgłoszenie jest uzależnione od wejścia w życie pakietu uproszczeń, tzw. omnibusu.

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – podziękował za szczegółowe przedstawienie nowych działań rolno-środowiskowych. Nawiązując do informacji o budżecie ok. 69 mln zł, poprosił o doprecyzowanie źródeł finansowania tej kwoty, wskazując, że około 30 mln zł pochodzi z oszczędności w działaniach rolno-leśnych. Zapytał, skąd pochodzi pozostałe 39 mln zł i czy są to przesunięcia środków z działań niezwiązanych bezpośrednio z ochroną środowiska.

Pani **Elżbieta Budka** wyjaśniła, że na kampanie przeprowadzane w latach 2026-2027 budżet łączny wyniesie ok. **69 mln euro**, przy czym **30 mln euro** pochodzi z oszczędności w interwencjach leśno-zadrzewieniowych, a **39 mln euro** to efekt

sfinansowania większej części zobowiązań ONW i pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych ze środków PROW 2014–2020.

W dyskusji przedstawicielka Ministerstwa Klimatu i Środowiska, pani **Sylwia Gawrońska**, pozytywnie oceniła kierunek wsparcia, zasugerowała rozważenie płatności dłuższych niż roczne dla stabilności gospodarowania i zapytała o podstawę dopuszczenia płytkiej uprawy do 15 cm na gruntach ornych w GAEC 2 oraz o trwałość efektów w wariacie konwersji.

Pani **Dorota Metera** poprosiła o wyjaśnienie mechanizmów zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

Pani **Elżbieta Budka** wyjaśniła, że na gruntach ornych w GAEC 2 od początku obowiązywania normy przewidziano zakaz orki przy dopuszczeniu płytkiej uprawy gleby do głębokości 15 cm; rozwiązanie było publicznie komunikowane i uzgadniane z resortem klimatu i środowiska oraz GDOŚ. Wariant 3. przewiduje pięcioletni proces konwersji gruntów ornych w użytki zielone (prowadzący docelowo do uzyskania statusu TUZ), bez możliwości naruszania wymogów wynikających z normy GAEC 2. Zapewniła, że na tej samej powierzchni nie będzie dopuszczalne łączenie płatności z wariantów nowej interwencji z interwencjami czy wariantami obejmującymi tożsame wymogi.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** pozytywnie ocenił merytoryczną prezentację i ponowił postulat, aby oceny skutków środowiskowych i regulacyjnych poprzedzały kierowanie projektów na Komitet.

Dyrektor **Paweł Ściański** poinformował, że po przyjęciu projektu przez Komitet zostanie przeprowadzona SOOŚ, a członkowie Komitetu otrzymają pełną informację o przebiegu tego procesu.

Po zakończeniu dyskusji przeprowadzono głosowanie. Za przyjęciem uchwały nr 122 głosowało 38 osób, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzono, że uchwała została przyjęta i wejdzie w życie po spełnieniu warunków związanych z przyjęciem omnibusu.

Uchwała nr 123 – w sprawie zmian w rozdziale 5.1 interwencji w formie płatności bezpośrednich w części dotyczącej interwencji I.4.6 „Ekoschemat Dobrostan zwierząt”

Wiceminister Adam Nowak przedstawił projekt uchwały, zaznaczając, że zgodnie z § 4 projektu uchyla się uchwałę nr 112 z 28 maja 2025 r. wyłącznie w części dotyczącej interwencji I.4.6. Obecna uchwała rezygnuje z przewidzianego wcześniej mechanizmu degresywności płatności dobrostanowej dla praktyk związanych z ograniczaniem stosowania antybiotyków w systemach jakości takich jak QAFP i QMP, przy zachowaniu pozostałych rozwiązań przyjętych uchwałą nr 112. Poinformował o uwadze technicznej ARiMR i przekazał głos do prezentacji.

Pani **Elżbieta Budka** – Zastępca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich – wyjaśniła, że kluczową modyfikacją jest wycofanie degresywności dla praktyki polegającej na utrzymywaniu zwierząt zgodnie z wymogami systemów jakości, w której płatność jest z tytułu ograniczania stosowania antybiotyków, aby utrzymać prostotę i siłę bodźca. Podtrzymano rozszerzenie katalogu praktyk na zwierzęta utrzymywane w uznanych systemach jakości, a także możliwość objęcia innych

systemów spełniających równoważne kryteria, w tym rolnictwa ekologicznego. Na poziomie Planu nie zawężono listy do nazw własnych; każdy dodatkowy system będzie weryfikowany i doprecyzowany w przepisach krajowych, z gwarancją spełnienia wymogów dobrostanu i elementów ograniczania antybiotyków. Wskazała, że dla świń rozważane są m.in. systemy PQS i TAQ uznane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za krajowe systemy jakości oraz posiadające notyfikacje. Wyjaśniła również korektę techniczną ARiMR polegającą na rozdzieleniu w tabelach praktyki „Dobrostan krów mamek – utrzymywanie zgodnie z wymogami systemu QMP” według sposobu utrzymania (w budynkach oraz w systemie otwartym), co ułatwi kodowanie i rozliczenia płatności. Zmiana w zakresie maksymalnych planowanych stawek ma charakter porządkowy i daje elastyczność budżetową; nie oznacza automatycznego podwyższenia stawek, ale umożliwi to w miarę dostępności środków.

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – zapytał o zachowanie podstawowych wymogów dobrostanowych dla drobiu oraz o ryzyko podwójnego finansowania przy powiązaniu z systemami jakości.

Pani **Elżbieta Budka** potwierdziła, że wymogi bazowe pozostają nienaruszone dla każdej grupy gatunkowej, a płatność za ograniczanie antybiotyków jest dodatkiem, zaprojektowanym tak, aby nie dublować innych płatności. Dodała, że rozszerzenie obejmuje również gospodarstwa ekologiczne.

W dyskusji pan **Andrzej Kabat** – przedstawiciel branżowych związków – wskazał na potrzebę spójności redakcyjnej i równego traktowania nazw systemów jakości, postulując, by w uzasadnieniu nie wymieniać selektywnie tylko QAFP, QMP i ekologii, lecz ująć także systemy PQS i TAQ.

Pani **Justyna Zwolińska** zwróciła uwagę na konieczność uporządkowania nomenklatury i definicji systemów jakości żywności oraz doprecyzowania, że wsparcie polega na realizacji zestawu wymogów bazowych dobrostanu, a następnie dodatkowego komponentu ograniczania antybiotyków.

Pani **prof. Maria Strzelczyk** przedstawiła opinię prof. Jacka Walczaka, popierając zastąpienie nazw organizacji ogólnym pojęciem „systemy jakości żywności” oraz postulując silniejsze premiowanie chowu ekologicznego.

Pani **Izabella Byszewska** – Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego – poparła rozszerzenie na inne systemy jakości, apelując o konsekwentne stosowanie ogólnych definicji albo równe wymienienie wszystkich uprawnionych systemów.

Pani **Urszula Sołtysiak** – Polska Izba Żywności Ekologicznej – wskazała, aby trzymać się przedmiotu uchwały, tj. dobrostanu z komponentem ograniczania antybiotyków, i zwróciła uwagę na różny ciężar normatywny wymogów w systemach.

Pan **Jerzy Wierzbicki** zauważył, że w pewnych kryteriach praktyki systemowe przewyższają rozwiązania ekologiczne, wskazując na brak dopuszczalności wiązania zwierząt w QMP.

Pani **Elżbieta Budka** podziękowała za uwagi i zapowiedziała dopracowanie uzasadnienia pod kątem terminologii i przykładów, bez ingerencji w merytoryczną treść uchwały.

Po zakończeniu dyskusji przeprowadzono głosowanie nad projektem uchwały nr 123 w brzmieniu uwzględniającym korektę techniczną ARiMR oraz z zastrzeżeniem redakcyjnego dopracowania uzasadnienia. W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 36 osób, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 123 została przyjęta, a uchwała nr 112 – uchylona w części dotyczącej interwencji I.4.6.

Uchwała nr 124 – w sprawie zmian w interwencji I.14.3 „Dokształcanie zawodowe kadr doradczych” – moduł 4 „Mentoring dla młodych doradców rolniczych”

Dyrektor **Paweł Ściański** przedstawił projekt, wyjaśniając, że zmiana polega na podniesieniu płatności ryczałtowej z 8,5 tys. zł do 18 tys. zł na realizację rocznego programu mentoringowego, co dostosowuje poziom wsparcia do zakresu programu i kosztów.

Pani **Ewa Grodzka** – naczelnik Wydziału Transferu Wiedzy i Doradztwa MRiRW – uzupełniła, że dopracowany program obejmuje 47 godzin wspólnej pracy mentora i mentee, spotkania, wyjazdy oraz dokumentację; IERiGŻ zweryfikował wycenę uwzględniając dopracowany zakres programu mentoringowego i aktualne koszty jego realizacji.

Wiceminister Adam Nowak poprosił KE o uwagi.

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – przypomniał przekazane na piśmie uwagi techniczne dotyczące wskaźników i zapytał o termin wejścia zmian.

Dyrektor **Paweł Ściański** potwierdził, że uwagi zostaną uwzględnione na etapie zgłoszenia zmian do Planu i dialogu z KE.

W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 31 osób, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 124 została przyjęta

Uchwała nr 125 – w sprawie zmian w interwencji I.13.1 „LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)”

Wiceminister Adam Nowak przedstawił cel zmian: uproszczenie opisu zakresu wsparcia i usunięcie wątpliwości beneficjentów co do kwalifikowania operacji, połączenie zbliżonych zakresów oraz autopoprawkę rozszerzającą wsparcie o działania na rzecz odporności cywilnej społeczności lokalnych, w tym szkolenia obrony cywilnej i działania przeciw dezinformacji.

Zastępca Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, pan **Grzegorz Wirtek**, omówił szczegóły, wskazując na skalę uruchomionych naborów i potrzebę porządkowych korekt niewymagających decyzji KE. Zapowiedział szybkie podpisanie wytycznych po akceptacji Komitetu.

Pan **Tomasz Piłat** – Polska Sieć LGD – podziękował za uwzględnienie postulatów środowiska i wyraził gotowość LGD do wdrożenia zmian.

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – zapytał o dalszą kwalifikowalność dostępu do usług dla lokalnych społeczności w interwencji LEADER oraz poziom intensywności pomocy dla operacji polegających na rozszerzeniu kręgu odbiorców poprzez szerszą promocję produktów wytwarzanych przez członków krótkiego łańcucha żywnościowego w ramach rozwijania krótkich łańcuchów żywnościowych.

Dyrektor **Grzegorz Wirtek** wyjaśnił, że operacje dotychczas możliwe o realizacji w zakresie „dostęp do usług dla lokalnych społeczności” będą nadal możliwe do realizacji w ramach zakresu „poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej”, a poziom intensywności pomocy dla operacji polegających na rozszerzeniu kręgu odbiorców poprzez szerszą promocję produktów wytwarzanych przez członków krótkiego

łańcucha żywnościowego w ramach rozwijania krótkich łańcuchów żywnościowych wynosi 85%.

W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 32 osoby, nikt nie był przeciw, dwie osoby wstrzymały się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 125 została przyjęta

Uchwała nr 126 – w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji I.14.3 „Doskonalenie zawodowe kadr doradczych” – moduł 4 „Mentoring dla młodych doradców rolniczych”

Wiceminister Adam Nowak omówił projekt uchwały i poprosił o przedstawienie szczegółów dot. kryteriów.

Pani **Ewa Grodzka** – naczelnik Wydziału Transferu Wiedzy i Doradztwa MRiRW – przedstawiła kryteria, promujące osoby we wczesnej fazie pracy i programy prowadzone przez doświadczonych mentorów oraz uwzględniające doświadczenie podmiotów doradczych; kwestie doprecyzowania terminów dotyczących obliczania doświadczenia, zgodnie z uwagami ARiMR, zostaną uwzględnione w wytycznych szczegółowych.

W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 32 osoby, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 126 została przyjęta

Uchwała nr 127 – w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji I.10.6.1 „Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości – dotacja w gospodarstwie”

Wiceminister Adam Nowak przypomniał, że kryteria były opiniowane w procedurze pisemnej (uchwała nr 118) i poprawiono omyłkę pisarską w kryteriach rozstrzygających („i” zamiast „lub”), co uzasadnia ponowne procedowanie i anulowanie uchwały nr 118.

Pan **Mariusz Łęgowski** – KE – zaznaczył, że zmiana spójnika może mieć istotny wpływ na wybór operacji i nie powinna być traktowana jako wyłącznie techniczna.

W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 33 osoby, nikt nie był przeciw, dwie osoby wstrzymały się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 127 została przyjęta

Uchwała nr 128 – w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji I.13.5 „Współpraca Grup Operacyjnych EPI (Europejskie Partnerstwo Innowacyjne w rolnictwie)”

Wiceminister Adam Nowak stworzył punkt dotyczący uchwały nr 128 i zapowiedział przyjęcie kryteriów wyboru operacji dla interwencji I.13.5 „Współpraca Grup Operacyjnych EPI” w dwóch zakresach: wsparcia przygotowawczego oraz realizacji operacji. Poinformował, że dla pierwszego zakresu przewidziano sześć kryteriów, a dla drugiego dziesięć, oraz że projekt uwzględnia korekty zgłoszone przez Komisję Europejską i ARiMR. Następnie poprosił o prezentację szczegółów.

Pan **Jakub Bilski** – główny specjalista Wydziału Badań, Innowacji i Cyfryzacji MRiRW – przedstawił zestaw kryteriów. Wyjaśnił, że w etapie przygotowawczym maksymalna liczba punktów wynosi 98 (próg 49), a oceniane są: doświadczenie w tworzeniu partnerstw projektowych, udział w EPI/PROW 2014–2020 lub projektach horyzontalnych, udział rolników w składzie EPI, inicjatywa od rolnika, doświadczenie wnioskodawcy oraz pilotażowy/prototypowy/eksperymentalny charakter operacji. Dodał dwa kryteria rozstrzygające: preferencja dla niższej kwoty wsparcia oraz – w przypadku remisu – wcześniejsza data i godzina złożenia wniosku.

W etapie realizacji operacji wskazał 10 kryteriów (maks. 134 pkt, próg 67): dotychczasowe doświadczenie EPI/partnerów, adekwatność zakresu do czasu, budżetu i rezultatów, poprawność metodologii (z oceną ekspercką), wysokość wnioskowanego wsparcia, udział rolników, inicjatywa od rolnika, charakter pilotażowy/prototypowy/eksperymentalny, realizacja celów „Od pola do stołu” oraz planowane wdrożenie w **małych i średnich gospodarstwach (MŚG)**. Kryteria rozstrzygające są tożsame jak w etapie przygotowawczym.

Poinformował, że po uwagach KE usunięto podpunkt, który premiował ogólne „doświadczenie projektowe” bez związku z budowaniem partnerstw, a punktację przeniesiono na pozostałe elementy. Po uwagach ARiMR doprecyzowano źródła finansowania przy kryteriach doświadczenia i rozszerzono ocenę metodologii o ocenę ekspercką.

W dyskusji pani **Urszula Sołtysiak** – Polska Izba Żywności Ekologicznej – zwróciła uwagę na potrzebę rozwinięcia skrótu EPI przy pierwszym użyciu dla czytelności.

Pan **Tomasz Piłat** wskazał na spójność definicji „projektów horyzontalnych” i zasugerował niewymienianie nazw „Horyzont 2020/Horyzont Europa” w treści kryteriów, aby nie zawężać katalogu doświadczeń.

Pan **Arkadiusz Sadowski** wyraził obawę, czy silne premiowanie doświadczenia nie „zabetonuje” interwencji na rzecz wąskiego grona podmiotów. Poprosił o doprecyzowanie, co oznacza „projekty wspierające naukowców” oraz jaki poziom innowacyjności (partnerstwo/region/kraj/UE) będzie brany pod uwagę.

Z kolei Pan **Wojciech Styburski** - przedstawiciel wskazany przez Krajową Izbę Gospodarczą, zasygnalizował niejednoznaczność zapisu „wnioskodawca ubiegał się o finansowanie lub realizował projekt” wobec dalszego rozróżnienia ról lidera/partnera i poprosił o doprecyzowanie.

Pani **Justyna Zwolińska** postulowała niedyskryminacyjne podejście do doświadczeń spoza Horyzontu (np. Interreg, LIFE).

Pan **Andrzej Hałasiewicz** poparł utrzymanie odniesień do Horyzontu jako wiarygodnego wskaźnika doświadczenia w innowacjach.

Pani **Ewa Grodzka** uzasadniła powiązanie EPI z Horyzontem zgodnie z priorytetami KE. Pan **Jakub Bilski** doprecyzował system punktowania ról (ubieganie się/partner/lider).

Pan **Mariusz Lęgowski** – KE – wskazał na potrzebę zachowania praktyczności systemu oceny.

Wniosek formalny pana Tomasza Piłata o wykreślenie z kryteriów nazw „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa” i zastąpienie ich ogólnym pojęciem „projekty horyzontalne” został poddany pod głosowanie i odrzucony: 8 „za”, 16 „przeciw”, 8 „wstrzymujących się”.

W głosowaniu za przyjęciem uchwały głosowało 26 osób, 2 osoby były przeciw, cztery osoby wstrzymały się od głosu. Stwierdzono, że uchwała nr 128 została przyjęta

Wiceminister Adam Nowak poinformował, że od około godz. 14:00 rozpocznie się część informacyjna bez głosowań, a prowadzenie dalszej części posiedzenia przekazał Dyrektorowi **Pawłowi Ściańskiemu**. Przed przekazaniem prowadzenia poinformował o przebiegu dalszej części obrad.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** – FAOW – zgłosił wniosek, aby projekty uchwał przedkładane Komitetowi były uzupełniane o rzetelną ocenę skutków, w tym środowiskowych, zanim trafią na posiedzenie.

Wiceminister Adam Nowak odnotował wniosek i zwrócił uwagę na czasochłonność takich ocen oraz powiązanie części zmian z procesami unijnymi i konsultacjami. Dyrektor **Paweł Ściański** przedstawił dotychczasową praktykę konsultacji z GDOŚ i GIS oraz decyzji o konieczności OOŚ.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** wyjaśnił, że intencją jest zmiana sekwencji działań w przypadkach uzasadnionych.

Pan **Jerzy Wierzbicki** zaproponował przygotowanie propozycji rozwiązania przez MRiRW.

Pan **Andrzej Hałasiewicz** zaakceptował propozycję.

Stan wdrażania PS WPR 2023–2027

Po przerwie obrady prowadził Dyrektor **Paweł Ściański**. Zaprosił **Grzegorza Wirtka** – Zastępcę Dyrektora w MRiRW – do przedstawienia informacji o stanie wdrażania Planu Strategicznego na dzień 7 września.

Filar I – płatności bezpośrednie i interwencje sektorowe. Zakończono trzy kampanie wnioskowe; wypłaty za dwie pierwsze zamknęły się na poziomie ok. 16 mld zł i 15 mld zł (różnica wynikała z kursu EUR). W kampanii 2025 wzrosło zainteresowanie Płatnością dla małych gospodarstw (ponad 500 tys. gospodarstw), spadła liczba wniosków w Rolnictwie węglowym, a wzrosła w Dobrostanie zwierząt (ok. 123 tys. wniosków, wzrost o ok. 30 tys. względem pierwszego naboru). Uruchomiono nowy ekoschemat „Materiał siewny” (ok. 19 tys. wniosków). W płatnościach związanych z produkcją dominują bydło i krowy, w roślinach – strączkowe i pastewne. W sektorze pszczelarskim rozliczono dwa nabory z wykorzystaniem środków 87% i 90%, trzeci trwa do 15 października; w owocach i warzywach (organizacje producentów) zainteresowanie umiarkowane.

Filar II – interwencje inwestycyjne, środowiskowo-klimatyczne, wiedza i doradztwo, instrumenty finansowe. Uruchomiono m.in. 11 interwencji rozwojowych (w tym Młody rolnik i Rozwój małych gospodarstw), interwencje leśne i zadrzewieniowe, obszar wiedzy i doradztwa, instrumenty finansowe, LEADER/RLKS oraz działania samorządowe. Trwają nabory m.in. w dopłatach do składek ubezpieczeń zwierząt i inwestycjach przeciw ASF; zapowiedziano kolejne (organizacje i grupy producentów, trzeci nabór Rozwój małych gospodarstw od 1 października, EPI I.13.5 – wsparcie przygotowawcze w listopadzie, OZE w gospodarstwach, systemy jakości, kolejne moduły doskonalenia kadr doradczych). W ONW i interwencjach rolno-

środowiskowo-klimatycznych obserwuje się wzrost w rolnictwie ekologicznym; zakładanie systemów rolno-leśnych pozostaje na bardzo niskim poziomie. Interwencja I.10.4 cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. W instrumentach finansowych (BGK) do końca sierpnia udzielono ponad 700 kredytów na ponad 700 mln zł. Na zakończenie dyrektor **Grzegorz Wirtek** podkreślił brak zagrożenia dla zasady N+2 w 2025 r. Dyrektor **Paweł Ściański** zapowiedział udostępnienie prezentacji członkom Komitetu po posiedzeniu.

KSOW+ (Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich Plus)

Pan **Ryszard Kogut** – Zastępca Dyrektora Departamentu Pomocy Technicznej MRiRW – przedstawił informację o działaniach KSOW+ jako narzędzia wspierającego projektowanie, wdrażanie i ewaluację PS WPR. W 2025 r. zgłoszono 410 operacji na kwotę ponad 38 mln zł, realizowanych przez jednostki wsparcia sieci (samorządy województw, ODR-y, CDR, MRiRW, ARiMR), w tym we współpracy z partnerami KSOW+. Największe zainteresowanie dotyczyło poprawy dochodowości na obszarach wiejskich, innowacji (AKIS) oraz krótkich łańcuchów dostaw. Kierunek „współpraca z Europejską Siecią” realizowano w ramach środków na wsparcie funkcjonowania, w związku z czym w 2026 r. nie będzie on odrębnym kierunkiem w ramach planu operacyjnego. Dodano kierunek „Bezpieczeństwo epizootyczne – zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych u zwierząt”. Zaprezentowano przykłady operacji realizowanych w 2025 r.: konferencje z wyjazdami studyjnymi, warsztaty dotyczące zarządzania środowiskiem w warunkach zmian klimatu, energetyki odnawialnej i spółdzielczości energetycznej, rozwoju RHD (przetwórstwo, winiarstwo) oraz pszczelarstwa (api-produkty i api-terapie). Zachęcono do rejestracji partnerów w portalu KSOW+, gdzie publikowane są informacje o naborach, szkoleniach i dobrych praktykach.

Dyrektor **Paweł Ściański** podziękował uczestnikom za udział, podziękował zespołowi sekretariatu za organizację i poinformował o zakończeniu obrad o godz. 15:00.

Protokół opracowany
w Departamencie Wspólnej Polityki Rolnej
Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Warszawa, 16 października 2025 r.